

Ontdekkingsreizen

Groep 6

universeel thema:

Ontdekkingen

Generalisaties:

- ontdekkingen maken 'het onbekende' zichtbaar
- ontdekkingen kunnen leiden tot nieuwe inzichten of bevestigen wat al bekend is
- ontdekkingen kunnen spontaan gebeuren of zijn het resultaat van een zoektocht

Denkstof

Gebruiksvoorwaarden

EIGEN GEBRUIK

Alle materialen zijn alleen voor eigen gebruik.

NIET COMMERCIEEL

De materialen mogen worden ingezet in eigen lespraktijk, ook bij eigen trainingen, maar altijd onder naamsvermelding en bestanden mogen niet aan deelnemers worden gegeven of verkocht.

GEEN AFGELEIDE WERKEN

De materialen mogen alleen in ongewijzigde vorm worden gebruikt.

TOEGANKELIJKHEID

Het is niet toegestaan (delen van) de materialen online te zetten.

Dit houdt ook in:

- de projecten of materialen niet verwerken in Yurls, wikiwijs of andere lessencreatie websites
- de materialen niet delen achter een wachtwoord
- de materialen niet uploaden naar een fileshare website (ook niet als dit niet openbaar is)
- de materialen niet opnemen in een intranet of ander content management systeem.

“Door aanschaf en gebruik van dit materiaal ga je akkoord met deze gebruiksvoorwaarden.

Alle materialen zijn beschermd door auteursrecht en mogen uitsluitend volgens deze voorwaarden worden gebruikt.”

Week 1. Thema Introductie Activiteit: Op ontdekkingsreis!

Doel van de activiteit

Leerlingen ervaren in groepjes de onzekerheid, spanning en risico's van een ontdekkingsreis zoals Columbus die maakte. Onderweg maken ze keuzes die leiden tot succes of tegenslag. Zo voelen ze wat het betekende om de zee op te gaan zonder te weten wat er aan de andere kant lag.

Vorbereiding

- Teken of plak met tape een route op de vloer (bijv. kronkelend pad met 6 stops).
- Zet bij elk station twee kaartjes of bakjes met een keuze (bijv. A of B, links of rechts).
- Maak 4 of 5 groepjes

Uitleg aan de klas

vertel de leerlingen dat ze in de huid stappen van een groep ontdekkingsreizigers zoals Columbus. Ze weten niet wat ze gaan tegenkomen. De keuzes die ze maken, kunnen hen helpen of juist hinderen op hun reis. Ze moeten proberen zo snel mogelijk bij het einde van de tocht te komen met zo min mogelijk verloren goederen en gestorven bemanning.

Ze krijgen bij vertrek 20 manschapskaarten, 20 voedselkaarten, 20 Materiaal kaarten. Hoe bereiken de teams de eindbestemming? Wie was het snelst? Wie heeft de meeste manschappen over? Welk team heeft nog voedsel en materiaal voor de terugweg?

Afsluiting & Reflectie

Laat elk groepje kort vertellen hoe hun reis verliep. Vragen ter reflectie:

- Wat viel je op tijdens deze reis?
- Welke keuzes hadden grote gevolgen?
- Wat leer je over het leven op zee?
- Welke gevoelens kwamen naar boven?

Optioneel: verwerking

Laat leerlingen een logboekpagina tekenen of schrijven over hun reis:

- Wat hebben ze meegemaakt?
- Wat was hun grootste tegenslag of geluksmoment?
- Wat denken ze dat Columbus echt gevoeld heeft?

Week 1. Thema Introductie Activiteit: Op ontdekkingsreis!

Je wacht op gunstige wind en vertrekt pas later dan gepland → **Jullie verliezen geen materiaal, maar het avontuur begint met 10 seconden vertraging.**

Je vertrekt meteen ondanks onzekere weersvoorspelling → **Een storm beschadigt een van je schepen, je verliest 1 voedsel en 1 materiaal.**

Je volgt de sterren en vertrouwt op je kompas → **Jullie blijven redelijk op koers. Ga verder**

Je vertrouwt op het gevoel van de kapitein → **Jullie raken een paar dagen de weg kwijt en gebruiken extra voedsel en water. Wacht 15 seconden en lever 2 voedselkaarten in.**

Je vangt vissen en vult de voorraden aan → **Jullie bemanning is tevreden en gezond. Ga verder**

Door het vocht aan boord beschimmelt het brood → **Jullie verliezen 2 bemanningsleden aan voedselvergiftiging. 2 bemannings- + 2 voedselkaarten**

Je leest brieven voor van geliefden thuis → **De bemanning blijft hoopvol. Ga verder**

Je negeert de angsten van bemanning en houdt ze streng aan het werk → **Er ontstaat ruzie aan boord, er gaat materiaal verloren. 2 materiaalkaarten**

Je ontmoet een vreemd schip. Je zwaait vriendelijk en maakt contact → **Jullie wisselen informatie uit over de route en delen voedsel. Ga verder. +1 voedselkaart +1 bemanningskaart**

Je vaart een vreemd schip tegemoet. Je ontwijkt het uit angst voor vijanden → **Je mist een kans om hulp te krijgen en vaart een langere route. Wacht 10 seconden**

Je vertrouwt het gerucht van een matroos over land aan de horizon → **Je ontdekt een eiland en maakt een eerste landing. Stop de tijd, jullie zijn aangekomen!**

Je denkt dat het een wolk is en vaart verder → **Je mist de kans en bent nog dagen op zee. Tel 30 seconden bij je reistijd op.**

Bemanning

Bemanning

Bemanning

Bemanning

Bemanning

Bemanning

Bemanning

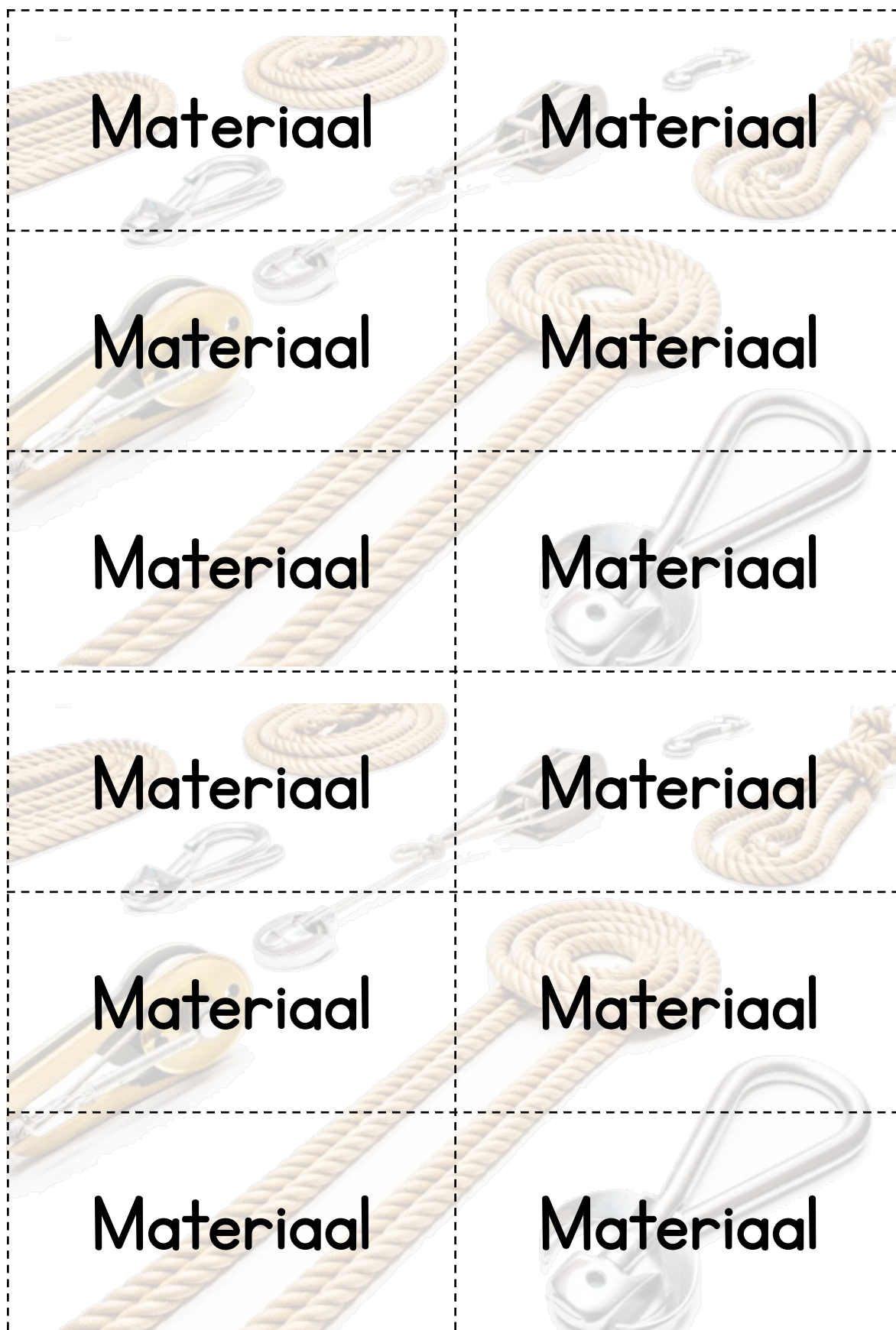
Bemanning

Bemanning

Bemanning

Bemanning

Bemanning

Week 1. Hele groep. De Ontdekkingen van Columbus

Denksleutel Tijdlijn

Doelen:

- Leerlingen ontwikkelen historisch besef door het ordenen van gebeurtenissen in een tijdlijn
- Leerlingen leren informatie zoeken, verwerken en visueel presenteren
- Leerlingen werken samen en verdelen taken binnen hun groep
- Leerlingen reflecteren op het belang en de impact van ontdekkingen

Vaardigheden:

- Samenwerken
- Informatievaardigheden (zoeken, selecteren, samenvatten)
- Creatief denken en tekenen
- Plannen en organiseren
- Presenteren en uitleggen
- Historisch denken en tijdsbesef

Benodigdheden:

- Chromebooks/tablets of boeken met informatie over Columbus
- Blanco A4-bladen of karton (1 per groepje)
- Stiften, kleurpotloden
- Lijm, scharen, pennen
- Optioneel: printer voor afbeeldingen
- Touw of muurstrip voor het ophangen van de tijdlijn

Reflectie:

- Laat de leerlingen na afloop reflecteren met vragen zoals:
- Wat heb je geleerd over Columbus dat je nog niet wist?
- Waarom denk je dat deze gebeurtenis belangrijk was voor de wereldgeschiedenis?
- Welke ontdekkingen zijn nu nog aan de gang in de wereld?

Evaluatie:

- Klassikale terugblik op de gemaakte tijdlijn: klopt de volgorde?
- Elke groep presenteert kort hun moment en legt uit waarom ze dit zo hebben vormgegeven
- Peerfeedback: wat vind je goed aan het blad van een andere groep?

Criteria voor Succes

- Het blad bevat duidelijke en correcte informatie over de toegewezen datum
- Er is een passende afbeelding gekozen of getekend
- De eigen tekening geeft creatief en inhoudelijk het moment weer
- Het blad is verzorgd, leesbaar en maakt duidelijk waarom het moment belangrijk is
- Het blad past chronologisch in de tijdlijn

Beoordeling:

Inhoudelijke juistheid van de informatie
Samenwerking binnen de groep
Creativiteit en zorgvuldigheid van de uitwerking
Mondelinge toelichting bij de presentatie

Week 1. Hele groep. De Ontdekkingen van Columbus

Denksleutel Tijdlijn

Lesbeschrijving:

Inleiding

Vertel over het thema "Ontdekkingen" en de rol van Columbus

Bespreek kort wie Columbus was en waarom zijn reizen belangrijk waren

Introduceer de opdracht: we gaan een gezamenlijke tijdlijn maken van Columbus' belangrijkste ontdekkingen

Laat de 10 data zien en leg uit dat elke groep één datum onderzoekt

De data zijn:

3 augustus 1492

6 september 1492

12 oktober 1492

24 december 1492 (kerstavond)

4 maart 1493

September 1493

1498

1500

1502

20 mei 1506

Hoofdactiviteit

Verdeel de leerlingen in 10 groepjes

Wijs of laat een datum kiezen (elke groep 1)

Geef elk groepje een A4-blad en laat ze:

Onderzoeken wat er op hun datum gebeurde

Een korte informatieve tekst schrijven (5 zinnen max.)

Een passende afbeelding zoeken of tekenen

Een eigen illustratie maken die het moment uitbeeldt

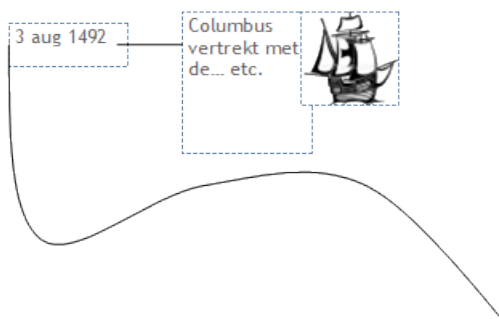
Begeleid de leerlingen bij het zoeken, tekenen en schrijven

Afsluiting

Laat elk groepje kort hun blad presenteren en ophangen op de juiste plek in de tijdlijn

Bespreek als klas: wat valt op in de tijdlijn? Welke momenten waren beslissend?

Reflecteer met de vragen bij reflectie.

Criteria voor Succes

- Het blad bevat duidelijke en correcte informatie over de toegewezen datum
- Er is een passende afbeelding gekozen of getekend
- De eigen tekening geeft creatief en inhoudelijk het moment weer
- Het blad is verzorgd, leesbaar en maakt duidelijk waarom het moment belangrijk is
- Het blad past chronologisch in de tijdlijn

Opdracht:

Jullie gaan samen met je groepje werken aan één belangrijk moment uit het leven van Christoffel Columbus. Elk groepje krijgt een datum waarop iets bijzonders gebeurde tijdens zijn ontdekkingsreizen. Van alle momenten maken we samen één grote tijdlijn!

 De datums in de tijdlijn: 3 augustus 1492, 6 september 1492, 12 oktober 1492, 24 december 1492, 4 maart 1493, september 1493, 1498, 1500, 1502, 20 mei 1506

De datum van jullie groepje is: _____

Wat moet je doen?

1. Zoek samen met je groepje uit wat er op jullie datum gebeurde met Columbus. Gebruik boeken, internet of andere bronnen.
2. Schrijf samen een korte tekst (ongeveer 5 zinnen) waarin je uitlegt wat er gebeurde en waarom dat belangrijk was.
3. Zoek of maak een afbeelding die goed bij dat moment past.
4. Maak ook een eigen tekening over het moment. Je mag hierbij creatief zijn, maar het moet wel passen bij wat er echt gebeurde.
5. Werk netjes en zorg dat je blad duidelijk, informatief en verzorgd is.
6. Aan het einde presenteren jullie jullie blad en hangen we het op in de klas-tijdlijn.

Wat komt er op jullie blad?

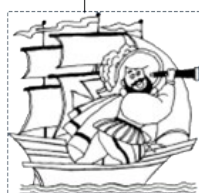
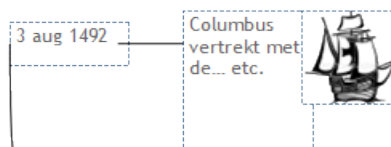
- Een titel met jullie datum
- Een korte informatieve tekst (5 zinnen)
- Een afbeelding (gezocht of getekend)
- Een zelfgemaakte tekening
- Jullie namen

Samenwerken:

- Verdeel de taken goed: wie zoekt informatie, wie schrijft, wie tekent?
- Help elkaar en overleg als iets niet lukt
- Iedereen moet bijdragen aan het eindresultaat

Let op:

Jullie blad wordt deel van één grote klasposter. Zorg dus dat het duidelijk, netjes en interessant is voor anderen om te lezen en bekijken!

Week 1. Kleine groep. Waarom al die moeite?!

Denksleutel Actie Reactie

Doelen:

- Leerlingen onderzoeken historische motieven voor ontdekkingsreizen.
- Ze ontwikkelen visuele en schriftelijke communicatieve vaardigheden.
- Ze leren betekenis geven aan historische begrippen en gebeurtenissen.
- Ze oefenen met kritisch denken en samenwerken in duo's.

Vaardigheden:

- Kritisch denken
- Creatief denken
- Visuele geletterdheid
- Historisch redeneren
- Samenwerken
- Verwoorden van informatie

Benodigdheden:

- Zeven A5-blaadjes per tweetal
- Kleurpotloden of viltstiften
- Lijm of nietmachine
- Een A3-vel papier per tweetal

Reflectie:

- Leerlingen denken na over welke reden hen het meest aanspreekt en waarom.
- Ze bespreken welke motieven ook vandaag nog een rol spelen bij ontdekkingen, zoals ruimtevaart of diepzeedonderzoek.
- Ze reflecteren op de vraag of sommige motieven meer waard zijn dan andere.
- Ze verwoorden wat zij zouden doen als ze zelf een ontdekkingsreiziger waren.

Evaluatie:

- De leerkracht bespreekt klassikaal de verschillende motieven en presentaties.
- Leerlingen presenteren één motief aan elkaar en leggen uit wat ze ermee bedoelen.
- Met een eenvoudige kijkwijzer reflecteren leerlingen op hun eigen werk en dat van anderen.
- De werkstukken kunnen tentoongesteld worden in de klas voor verdere bespreking.

Criteria voor Succes

- Elke reden voor een ontdekkingsreis is duidelijk benoemd en visueel uitgewerkt.
- Bij elke reden is een zelfbedacht pictogram getekend dat de betekenis ondersteunt.
- Onder elk pictogram staat een korte, heldere uitlegzin in eigen woorden.
- De blaadjes vormen samen een verzorgde en logische presentatie op een groter vel.
- De samenwerking verloopt vlot en evenwichtig tussen beide leerlingen.

Beoordeling:

De beoordeling gebeurt formatief en richt zich op de inhoud, originaliteit van de symbolen, de samenwerking en de duidelijkheid van de uitleg.

De leerkracht gebruikt een observatieformulier met de criteria voor succes.

Week 1. Kleine groep. Waarom al die moeite?!

Denksleutel Actie Reactie

Lesbeschrijving:

Inleiding

Begin de les met de vraag: "Waarom trokken mensen in de tijd van Columbus met schepen de wereld over?" Schrijf deze vraag zichtbaar op het bord: waarom al die moeite? vertel kort over Columbus en zijn reis en geef aan dat ontdekkingsreizen niet zomaar gebeurden, maar altijd een reden hadden. Bespreek de zeven motieven die bij deze reizen hoorden: nieuwsgierigheid, rijkdom, roem, nationale trots, religie, buitenlandse goederen en betere handelsroutes. Leg uit dat deze motieven als 'reacties' horen bij de actie 'op ontdekkingsreis gaan'. Laat de leerlingen weten dat ze hiermee gaan werken.

Hoofdactiviteit

Laat de leerlingen in tweetallen werken. Elk tweetal krijgt zeven A5-blaadjes. Op elk blaadje schrijven ze bovenaan één van de zeven motieven in sierlijke letters. Vervolgens bedenken ze per motief een symbool of pictogram en tekenen dit onder de titel. Onder de tekening schrijven ze in één zin wat dit motief betekent, in hun eigen woorden. Als alle blaadjes af zijn, bevestigen ze die op een groot vel papier en geven hun werk een titel, bijvoorbeeld: waarom Columbus vertrok... De leerlingen mogen hun werk creatief vormgeven, zolang het overzichtelijk blijft.

Afsluiting

Laat tweetallen hun werk presenteren en een motief toelichten dat zij belangrijk vonden. Bespreek klassikaal welke motieven ook vandaag nog belangrijk zijn bij moderne ontdekkingen, zoals ruimtereizen of het verkennen van de oceaan. Sluit de les af met een korte terugblik op de denksleutel: elke actie heeft een reden, en door deze reden goed te onderzoeken, begrijp je het verleden én het heden beter.

Criteria voor Succes

- Elke reden voor een ontdekkingsreis is duidelijk benoemd en visueel uitgewerkt.
- Bij elke reden is een zelfbedacht pictogram getekend dat de betekenis ondersteunt.
- Onder elk pictogram staat een korte, heldere uitlegzin in eigen woorden.
- De blaadjes vormen samen een verzorgde en logische presentatie op een groter vel.
- De samenwerking verloopt vlot en evenwichtig tussen beide leerlingen.

Jullie gaan in tweetallen onderzoeken *waarom* mensen op ontdekkingsreis gingen. Jullie krijgen zeven redenen. Voor elke reden maak je een mooi blaadje met informatie en tekeningen.

Zo pak je het aan:

1. Pak samen 7 kleine blaadjes.
2. Schrijf op elk blaadje bovenaan één van deze redenen in sierlijke letters:
 - Nieuwsgierigheid
 - Rijkdom
 - Roem
 - Nationale trots
 - Religie
 - Buitenlandse goederen
 - Beter handelsroutes
3. Bedenk bij elke reden een symbool of pictogram dat erbij past. Teken dit groot en duidelijk in het midden van het blaadje.
4. Schrijf onder de tekening in één zin wat de reden betekent. Gebruik je eigen woorden.
5. Plak of niet alle blaadjes op een groot vel papier, netjes bij elkaar.
6. Geef jullie werk een titel. Bijvoorbeeld: *Waarom Columbus vertrok...*
7. Klaar? Bekijk dan het werk van een ander tweetal. Welk motief vind jij het sterkst? Waarom?

Denk eraan:

Je mag kleuren, creatief zijn en goed overleggen met je partner. Laat zien dat je begrijpt waarom ontdekkingsreizigers op pad gingen.

Week 2. Hele groep. Het Flipflap Ontdekkingsavontuur

Denksleutel 5W + 1H

Doelen:

- Leerlingen begrijpen het concept 'ontdekkingen' in historische context
- Ze ontwikkelen onderzoeks- en samenwerkingsvaardigheden
- Ze leren informatie verwerken en presenteren in creatieve vorm
- Ze maken kennis met meerdere ontdekkingsreizigers en hun motieven
- Ze passen de 5W + 1H-denksleutel toe om complexe informatie te ontrafelen

Vaardigheden:

- Kritisch denken
- Samenwerken
- Creatief presenteren
- Informatie opzoeken en verwerken
- Historisch redeneren

Benodigdheden:

- Printjes van het flipflapboekje over de vikingen
- Blanco A4-papier of gekleurd karton
- Scharen, lijm, kleurpotloden of stiften
- Tablets, boeken of toegang tot internet voor onderzoek
 - Pen en papier of notitieschrift

Reflectie:

- Wat heb je geleerd over ontdekken
- Was er iets verrassends aan jouw ontdekkingsreiziger
- Wat zou jij willen ontdekken als jij een ontdekkingsreiziger was
- Welke manier van werken vond je het prettigst: in groep of alleen

Evaluatie:

- Korte klassikale terugblik op wat ontdekt is
- Presentatie per groepje van hun flipflapboekje
- Vragenronde waarbij andere leerlingen feedback geven op inhoud en vorm

Criteria voor Succes

- Het eerste flipflapboekje is volledig ingevuld met correcte informatie over de vikingen
- Het tweede flipflapboekje bevat een andere ontdekkingsreiziger, correct gekozen en goed onderzocht
- Elke 5W + 1H-vraag is duidelijk beantwoord
- Het eindproduct is verzorgd, leesbaar en creatief vormgegeven
- De groep kan de ontdekkingsreiziger mondeling kort toelichten

Beoordeling:

volledigheid, samenwerking, presentatie, creativiteit en inhoudelijke juistheid
Geef formatieve feedback op de toepassing van de denksleutel en het onderzoeksproces
Laat ruimte voor zelfevaluatie en peer-feedback

Week 2. Hele groep. Het Flipflap Ontdekkingsavontuur

Denksleutel 5W + 1H

Lesbeschrijving:

Inleiding

vertel de leerlingen dat ze vandaag in de huid kruipen van onderzoekers. Laat de afbeelding van het flipflapboekje over de Vikingen zien en leg kort uit wie de Vikingen waren. Introduceer de denksleutel 5W + 1H. Vraag of ze weten wat deze letters betekenen. Geef voorbeelden

Hoofdactiviteit

Verdeel de klas in groepjes van 3 à 4 leerlingen

Geef elk groepje een print van het flipflapboekje over de Vikingen

Laat de groepjes de vragen samen invullen met behulp van boeken of tablets

Wanneer het boekje klaar is, kiezen ze een andere ontdekkingsreiziger (zoals Columbus, Zheng He, Ibn Battuta, James Cook, enzovoort)

Nu maken ze hun eigen flipflapboekje over deze persoon met opnieuw 5W + 1H-vragen

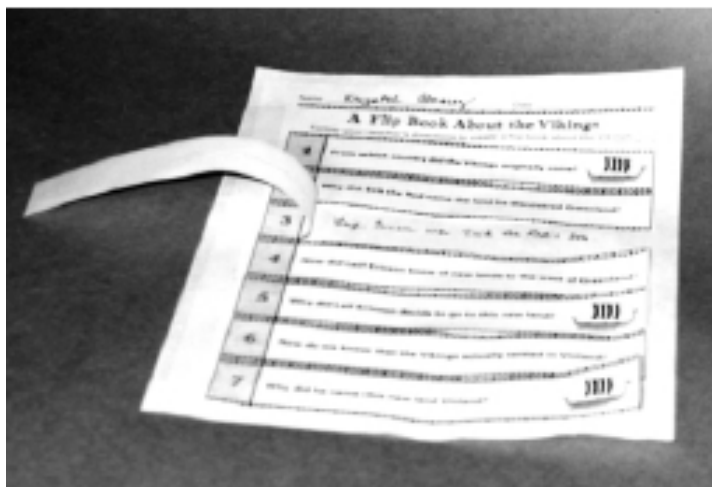
Stimuleer creativiteit in de vormgeving: laat ze tekenen, versieren en kleur gebruiken

Afsluiting

Laat de groepjes hun ontdekkingsreiziger presenteren

Vraag naar opvallende ontdekkingen of verschillen met de Vikingen

Sluit af met een korte reflectie: Wat maakt iemand tot een ontdekkingsreiziger en wat zouden jullie willen ontdekken als je op avontuur mocht

Leerlingenblad - Het Flipflap Ontdekkingsavontuur

Criteria voor Succes

- Het eerste flipflapboekje is volledig ingevuld met correcte informatie over de Vikingen
- Het tweede flipflapboekje bevat een andere ontdekkingsreiziger, correct gekozen en goed onderzocht
- Elke 5W + 1H-vraag is duidelijk beantwoord
- Het eindproduct is verzorgd, leesbaar en creatief vormgegeven
- De groep kan de ontdekkingsreiziger mondeling kort toelichten

Je gaat vandaag aan de slag als echte ontdekkingsreizigers! Eerst onderzoeken jullie samen wie de Vikingen waren en waarom ze belangrijk zijn in de geschiedenis van ontdekkingsreizen.

Stap 2: Vul het flipflapboekje over de Vikingen in.

Gebruik boeken, internet of de informatie die je hebt gekregen om de vragen in het boekje te beantwoorden. Dit zijn vragen zoals:

- Wie was Leif Ericson?
- Waarom noemden ze het land Vinland?

Schrijf korte, duidelijke antwoorden en versier het boekje als je klaar bent.

Stap 3: Kies een andere ontdekkingsreiziger.

Als je het boekje over de Vikingen hebt afgerond, kies je met je groepje een andere ontdekkingsreiziger.

Bijvoorbeeld:

- Christoffel Columbus
- Marco Polo
- Zheng He
- Ibn Battuta
- James Cook

Je mag ook een vrouwelijke ontdekkingsreiziger kiezen, zoals Jeanne Baret of Sacagawea!

Stap 4: Onderzoek jullie ontdekkingsreiziger.

Gebruik boeken, tablets of internet om informatie te zoeken. Beantwoord met je groepje dezelfde soort vragen (Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarom, Hoe) over jullie gekozen ontdekkingsreiziger.

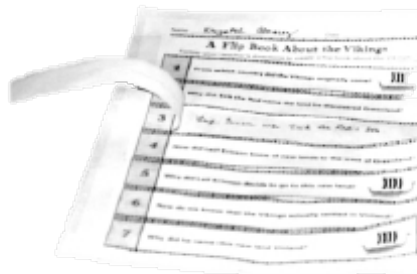
Stap 5: Maak een tweede flipflapboekje.

Vul de antwoorden in en maak er een mooi en duidelijk boekje van. Werk netjes samen. Je mag kleuren en illustraties toevoegen.

Stap 6: Bereid je voor op een korte presentatie.

Laat aan de klas zien wat jullie geleerd hebben. Vertel kort wie jullie ontdekkingsreiziger is, wat hij of zij ontdekt heeft en waarom die persoon belangrijk was.

1	Uit welk land zijn de vikingen eefkomstig?	
2	Waarom noemde Erik de Rode het land dat hij ontdekte Groenland?	
3	Wie was Leif Ericson?	
4	Hoe wist Leif Ericson van het bestaan van nieuw land ten westen van Groenland?	
5	Waarom besloot Leif Ericson naar dit nieuwe land te gaan?	
6	Hoe weten we dat de Vikingen zich settelden in "Vinland"?	
7	Waarom noemden de Vikingen dit land Vinland?	

Plak op
een A4'tje

Knip tot hier

1	Uit welk land zijn de vikingen afkomstig?	
2	Waarom noemde Erik de Rode het land dat hij ontdekte Groenland?	
3	Wie was Leif Ericson?	
4	Hoe wist Leif Ericson van het bestaan van nieuw land ten westen van Groenland?	
5	Waarom besloot Leif Ericson naar dit nieuwe land te gaan?	
6	Hoe weten we dat de Vikingen zich settelden in 'Vinland'?	
7	Waarom noemden de Vikingen dit land Vinland?	

Week 2. Kleine groep. Columbus onder de Loep: welk perspectief?

Denkroutine Het verhaal onthullen

Doelen:

- Leerlingen onderzoeken de verschillende perspectieven op Columbusdag en de Dag van de Etnische Diversiteit.
- Ze leren kritisch na te denken over historische verhalen en onderliggende overtuigingen.
- Ze oefenen in het herkennen van ontbrekende stemmen in dominante geschiedenissen.
- Ze ontwikkelen empathie en wereldburgerschap.

Vaardigheden:

- Kritisch denken
- Samenwerkend leren
- Historisch redeneren
- Standpunt innemen en onderbouwen
- Empathisch denken
- Analyseren en evalueren van bronnen

Benodigdheden:

- Kopieën van een korte, neutrale introductietekst over Columbusdag én de Dag van de Etnische Diversiteit
- Leerlingenblad
- Pen/potlood

Reflectie:

- Welk perspectief vond jij overtuigender en waarom?
- Wat vond je moeilijk aan het zoeken naar het 'onvertelde verhaal'?
- Hoe heeft deze activiteit je beeld van ontdekkingen veranderd?

Evaluatie:

- actief samenwerken, de vragen van de denkroutine inzetten, en genuanceerde antwoorden geven.

Criteria voor Succes

- Het verschil tussen Columbusdag en de Dag van de Etnische Diversiteit wordt duidelijk uitgelegd.
- De vijf vragen van de denkroutine worden toegepast om beide perspectieven te analyseren.
- Minstens één ontbrekende stem of perspectief in het oorspronkelijke verhaal wordt benoemd.
- Begrip voor meerdere kanten van een historisch debat wordt zichtbaar gemaakt.

Beoordeling:

Inhoudelijke volledigheid van hun antwoorden
Vermogen om meerdere perspectieven te herkennen
Reflectief vermogen bij het benoemen van wat ontbreekt

Week 2. Kleine groep. Columbus onder de Loep: welk perspectief?

Denkroutine Het verhaal onthullen

Lesbeschrijving:

Inleiding

Vertel de leerlingen dat ze gaan onderzoeken waarom sommige mensen Columbusdag vieren en anderen liever spreken over de Dag van de Etnische Diversiteit.

Hoofdactiviteit

Laat elk tweetal de introductietekst lezen.

Geef het werkblad van de denkroutine.

Vraag de leerlingen stap voor stap de vijf vragen te beantwoorden over het verhaal van Columbusdag én dat van de Dag van de Etnische Diversiteit.

Loop rond, stel verdiepende vragen en stimuleer hen om ook te bedenken wat ontbreekt of niet verteld wordt.

Afsluiting

Wat viel jullie op?

Welke 'nieuwe verhalen' zijn ontstaan tijdens deze activiteit?

Wat moeten mensen volgens jullie weten voordat ze iets vieren of herdenken?

Laat leerlingen hun belangrijkste inzicht in één zin opschrijven en delen.

Columbusdag

In de Verenigde Staten wordt de ontdekking van Amerika herdacht op Columbus Day. Voor het eerst gebeurt dat in 1792 in New York. In 1876 verrijst er in Philadelphia een monument voor Columbus. In 1893 wordt er in Chicago een tentoonstelling gehouden ter ere van Columbus. Die is voor een deel betaald door het Congres, het Amerikaanse parlement. Daarna roepen steeds meer staten Columbus Day uit tot een feestdag in de staat en in 1934 bepaalt president Franklin D. Roosevelt dat Columbus Day een nationale feestdag wordt. Vanaf 1971 heeft iedereen vrij op Columbus Day en wordt de dag op de tweede maandag van oktober gevierd. De ontdekking van Amerika wordt herdacht, omdat hiermee de grondslag is gelegd voor de Verenigde Staten. Door de ontdekking raakte Amerika bekend in Europa en Europeanen kregen de gelegenheid om een nieuw bestaan op te bouwen in een gebied waar nog geen Europeanen zijn geweest. Met moderne werktuigen brengen ze natuurgebieden in cultuur zodat er een bloeiende economie ontstaat. Ook brengen emigranten ideeën mee over vrijheid, gelijkheid, broederschap en democratie. Die hebben gestalte gekregen in het bestuur van de Verenigde Staten. Ten slotte kunnen emigranten uit verschillende landen die soms ook nog vervolgd worden omwille van geloof of politieke ideeën vreedzaam naast elkaar leven. Columbus wordt daardoor een nationale held of schoon hij nooit in gebieden is geweest die nu tot de VS horen.

Begin jaren '90 van de 20e eeuw verandert het beeld van Columbus sterk. Juist als de VS de 500e verjaardag van de ontdekking van Amerika wil vieren. Mensen die van (gemengd) indiaanse of Afrikaanse afkomst zijn, gaan dan hun eigen verhaal vertellen over wat er tijdens en na de reizen van Columbus is gebeurd in Amerika. Ze beschouwen Columbus als een slavenhater, moordenaar: als een oorlogs-misdadiger. Ook hebben kolonisten uit Europa enorme schade aan het milieu veroorzaakt; oerwouden zijn verdwenen, bizonen en andere dieren uitgestorven. Deze opvattingen krijgen steeds meer aanhang. Daardoor vieren steeds meer Amerikaanse scholen Columbus Day op een andere manier. De heldenverering hoort niet, wordt er dan gezegd. In plaats daarvan wordt de Dag van de Etnische Diversiteit gevierd. Andere mensen vieren de Dag van de Inheemse Volken of Native Americans Day. Zeg maar: de Dag van de Indianen. Dat gebeurt bijvoorbeeld in South Dakota.

Bekende afbeelding van een slaaf met op de achtergrond de heilige Maria, het schip van Columbus

Leerlingenblad - Columbus onder de Loep: welk perspectief?

Criteria voor Succes

- Het verschil tussen Columbusdag en de Dag van de Etnische Diversiteit wordt duidelijk uitgelegd.
- De vijf vragen van de denkroutine worden toegepast om beide perspectieven te analyseren.
- Minstens één ontbrekende stem of perspectief in het oorspronkelijke verhaal wordt benoemd.
- Begrip voor meerdere kanten van een historisch debat wordt zichtbaar gemaakt.

Je gaat in tweetallen werken aan een opdracht over de ontdekkingsreizen van Columbus. Daarbij onderzoek je waarom sommige mensen Columbusdag vieren, terwijl anderen juist kiezen voor de Dag van de Etnische Diversiteit. Je gebruikt hiervoor de denkroutine *Het verhaal onthullen*.

Stap 1: Lees samen de introductietekst

Lees aandachtig de tekst over Columbusdag en de Dag van de Etnische Diversiteit. Let op wat er verteld wordt én wat misschien niet genoemd wordt.

Stap 2: Doorloop de vijf stappen van de denkroutine

Gebruik het werkblad en beantwoord bij elk van de twee dagen de volgende vragen:

1. Wat is het verhaal? Wat lees je of zie je?
2. Wat is het menselijke verhaal? Wat valt op aan de mensen die betrokken zijn?
3. Wat is het wereldverhaal? Hoe hoort dit bij grotere gebeurtenissen of problemen in de wereld?
4. Wat is het nieuwe verhaal? Wat kun je anders gaan zien of denken?
5. Wat is het onvertelde verhaal? Wat ontbreekt er of wordt niet verteld?

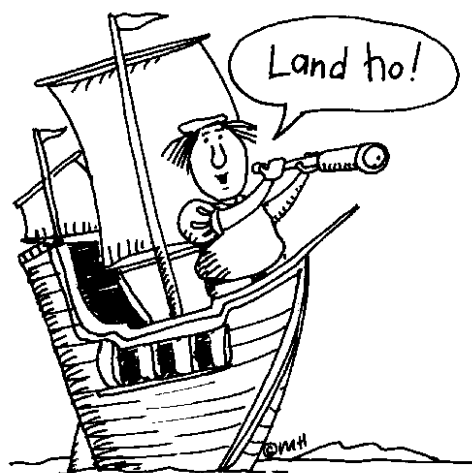
Stap 3: Bespreek jullie antwoorden samen

Vergelijk jullie ingevulde antwoorden en bespreek wat jullie het meest verrassend of belangrijk vonden.

Stap 4: Schrijf één krachtige zin

Noteer samen één zin die het belangrijkste inzicht van jullie onderzoek samenvat. Deze zin wordt aan het eind met de klas gedeeld.

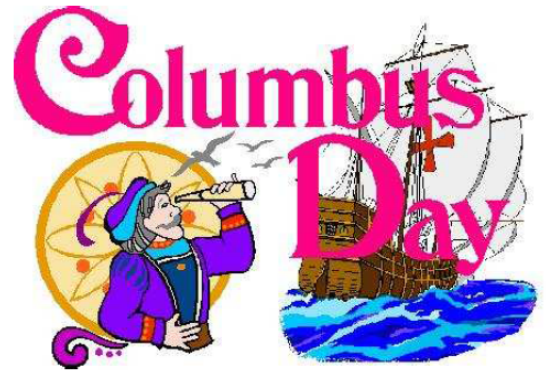
Let op: Er is geen goed of fout antwoord. Het gaat erom dat je laat zien dat je goed hebt nagedacht en dat je verschillende kanten van het verhaal begrijpt.

Columbusdag

In de Verenigde Staten wordt de ontdekking van Amerika herdacht op Columbus Day. Voor het eerst gebeurt dat in 1792 in New York. In 1876 verrijst er in Philadelphia een monument voor Columbus. In 1893 wordt er in Chicago een tentoonstelling gehouden ter ere van Columbus. Die is voor een deel betaald door het Congres, het Amerikaanse parlement. Daarna roepen steeds meer staten Columbus Day uit tot een feestdag in de staat en in 1934 bepaalt president

Franklin D. Roosevelt dat Columbus Day een nationale feestdag wordt. Vanaf 1971 heeft iedereen vrij op Columbus Day en wordt de dag op de tweede maandag van oktober gevierd. De ontdekking van Amerika wordt herdacht, omdat hiermee de grondslag is gelegd voor de Verenigde Staten. Door de ontdekking raakte Amerika bekend in Europa en Europeanen kregen de gelegenheid om een nieuw bestaan op te bouwen in een gebied waar nog geen Europeanen zijn geweest. Met moderne werktuigen brengen ze natuurgebieden in cultuur zodat er een bloeiende economie ontstaat. Ook brengen emigranten ideeën mee over vrijheid, gelijkheid, broederschap en democratie. Die hebben gestalte gekregen in het bestuur van de Verenigde Staten. Ten slotte kunnen emigranten uit verschillende landen die soms ook nog vervolgd worden omwille van geloof of politieke ideeën vreedzaam naast elkaar leven. Columbus wordt daardoor een nationale held ofschoon hij nooit in gebieden is geweest die nu tot de VS horen.

Begin jaren '90 van de 20e eeuw verandert het beeld van Columbus sterk, juist als de VS de 500e verjaardag van de ontdekking van Amerika wil vieren. Mensen die van (gemengd) indiaanse of Afrikaanse afkomst zijn, gaan dan hun eigen verhaal vertellen over wat er tijdens en na de reizen van Columbus is gebeurd in Amerika. Ze beschouwen Columbus als een slavenhaler, moordenaar: als een oorlogs-misdadiger. Ook hebben kolonisten uit Europa enorme schade aan het milieu veroorzaakt; oerwouden zijn verdwenen, bizonen en andere dieren uitgestorven. Deze opvattingen krijgen steeds meer aanhang. Daardoor vieren steeds meer Amerikaanse scholen Columbus Day op een andere manier. De heldenverering hoort niet, wordt er dan gezegd. In plaats daarvan wordt de Dag van de Etnische Diversiteit gevierd. Andere mensen vieren de Dag van de Inheemse Volken of Native Americans Day. Zeg maar: de Dag van de Indianen. Dat gebeurt bijvoorbeeld in South Dakota.

Bekende afbeelding van een slaat met op de achtergrond de Sancta Maria, het schip van Columbus

Week 3. Hele groep. Ontdekkingsreizigers Ontdekken Elkaar

Denkeroutine Hetzelfde – Anders – Verbinden – Betrekken

Doelen:

- Leerlingen begrijpen het belang en de impact van ontdekkingsreizen.
- Leerlingen maken verbindingen tussen zichzelf en historische figuren.
- Leerlingen leren perspectief nemen en overeenkomsten en verschillen herkennen.
- Leerlingen ontwikkelen samenwerkingsvaardigheden en presenteren hun inzichten.

Vaardigheden:

- Historisch bewustzijn
- Samenwerken en overleggen
- Kritisch denken
- Vergelijken en categoriseren
- Communiceren en presenteren
- Inleven en reflecteren

Benodigdheden:

- Informatiebronnen of boeken over ontdekkingsreizigers (Columbus, Magellaan, Vasco da Gama, enz.)
- Werkbladen met de denkroutinevragen
- Grote vellen papier of digitale presentatie-tools
- Stiften, potloden

Reflectie:

- Wat verraste je tijdens het vergelijken?
- Wat zou je willen weten als jij in de tijd van de ontdekkingsreiziger leefde?
- Voel je je op een bepaalde manier verbonden met deze persoon? Waarom wel of niet?

Evaluatie:

- Observatie van samenwerking en deelname
- Analyse van de ingevulde denkroutine en presentatie
- Klassikale nabespreking en reflectievragen

Criteria voor Succes

- Minstens drie overeenkomsten en drie verschillen worden benoemd.
- Inzicht wordt getoond in de leefwereld en motivatie van de gekozen ontdekkingsreiziger.
- Er wordt effectief samengewerkt en bijgedragen aan een groepspresentatie.
- Minstens één originele en doordachte vraag wordt geformuleerd aan de ontdekkingsreiziger.

Beoordeling:

Diepgang in vergelijking
Creativiteit in verbinding leggen
Actieve bijdrage in de groep
Duidelijkheid van presentatie

Week 3. Hele groep. Ontdekkingsreizigers Ontdekken Elkaar

Denkroutine Hetzelfde – Anders – Verbinden – Betrekken

Lesbeschrijving:

Inleiding

Vertel de leerlingen dat ze vandaag in de schoenen stappen van ontdekkingsreizigers. Laat kort zien wie Columbus was en wat ontdekkingsreizen betekenden in zijn tijd. Leg het universele thema "Ontdekkingen" uit en verbind dit met de generalisaties. Bespreek kort de denkroutine en geef voorbeelden

Hoofdactiviteit

Verdeel de leerlingen in groepjes van 3-4.

Laat elk groepje een ontdekkingsreiziger kiezen uit een lijst of willekeurig trekken.

Geef elk groepje een informatiekaart of boek over hun ontdekkingsreiziger.

Laat de leerlingen samen de denkroutine invullen op een werkblad:

Wat hebben wij gemeen met deze ontdekkingsreiziger?

Wat is anders?

Wat verbindt ons toch?

Wat zouden we hem willen vragen?

Laat ze hun antwoorden visueel presenteren (poster, tekening of korte presentatie).

Stimuleer dat ze hun ontdekkingsreiziger 'tot leven' wekken door zich af te vragen wat hij zou denken van hun leven nu.

Afsluiting

Laat elk groepje kort presenteren. Bespreek klassikaal opvallende overeenkomsten en verschillen. Stel reflectievragen. Sluit af met de vraag: "Wat heb jij vandaag ontdekt over jezelf of de wereld?"

Leerlingenblad - Ontdekkingsreizigers

Ontdekken Elkaar

Criteria voor Succes

- Minstens drie overeenkomsten en drie verschillen worden benoemd.
- Inzicht wordt getoond in de leefwereld en motivatie van de gekozen ontdekkingsreiziger.
- Er wordt effectief samengewerkt en bijgedragen aan een groepspresentatie.
- Minstens één originele en doordachte vraag wordt geformuleerd aan de ontdekkingsreiziger

Vandaag ga je in een groepje aan de slag met het leven van een beroemde ontdekkingsreiziger, zoals Columbus of iemand anders uit dezelfde tijd. Samen ga je ontdekken wat jij en deze persoon met elkaar gemeen hebben, waarin jullie verschillen en op welke manier jullie misschien toch verbonden zijn.

Wat ga je doen?

1. Kies samen met je groepje een ontdekkingsreiziger.
2. Lees informatie over deze persoon: wie was hij, wat ontdekte hij, en waarom?
3. Vul met je groepje het werkblad in volgens de denkroutine *Hetzelfde - Anders - Verbinden - Betrekken*:
 - Wat is hetzelfde tussen deze ontdekkingsreiziger en jullie?
 - Wat is anders?
 - Op welke manier voel je je toch verbonden met deze persoon?
 - Wat zou je deze ontdekkingsreiziger willen vragen?
4. Maak een poster of andere creatieve presentatie waarin jullie antwoorden duidelijk zichtbaar zijn.
5. Bereid een korte uitleg voor die je aan de klas kunt geven.

Let goed op:

- Denk goed na over je antwoorden.
- Werk goed samen met je groepje.
- Gebruik alles wat je hebt gelezen of geleerd.
- Wees nieuwsgierig, origineel en eerlijk in je vergelijking.

Week 3. Kleine groep. We Ruiken de Nieuwe Wereld

Denksleutel Zintuigen

Doelen:

- Leerlingen begrijpen dat ontdekkingsreizen leidden tot culturele en culinaire uitwisseling.
- Leerlingen ervaren zintuiglijk hoe ontdekkingen het dagelijkse leven beïnvloeden.
- Leerlingen leren in groep samenwerken, communiceren en nauwkeurig observeren.
- Leerlingen reflecteren op hoe nieuwe producten hun weg vonden naar Europa.

Vaardigheden:

- Zintuiglijke waarneming (reuk)
- Samenwerken en overleggen
- Kritisch denken en redeneren
- Presenteren en verslagleggen
- Historisch bewustzijn ontwikkelen

Benodigdheden:

- 10 (of meer) herkenbare producten die via ontdekkingsreizen naar Europa kwamen (bv. ananas, tomaat, chocola, maïs, aardappel, enz.)
- Ondoorzichtige bekertjes met deksels of folie
- Blinddoeken (minimaal 4)
- Schrijfoladen of invulformulieren
- Pennen/potloden
 - Grote wereldkaart (optioneel)
 - Handgel of doekjes voor hygiëne

Reflectie:

- Welk product vond je het makkelijkst/moelijkst te herkennen?
- Wat verraste je het meest over wat er allemaal uit Amerika kwam?
- Hoe zou Europa er zonder deze producten uitzien?
- Waarom waren deze ontdekkingen belangrijk voor mensen in Europa?

Evaluatie:

- Observatie van actieve deelname tijdens het ruikspel
- Juistheid en volledigheid van de lijst met gegokte producten
- Reflectievragen mondeling of schriftelijk beantwoorden
- Nabespreking over het leerproces en samenwerking in de groep

Criteria voor Succes

- Minimaal 10 correct gekozen en historisch verantwoorde producten worden gepresenteerd.
- Bij elk geurmoment wordt een onderbouwde gok genoteerd.
- Na afloop wordt uitgelegd waarom deze producten bijzonder waren voor Europa.
- Actieve deelname aan het ruiken en raden wordt zichtbaar tijdens de activiteit.
- Reflecties tonen verbanden tussen zintuigen, ontdekkingen en culturele veranderingen.

Beoordeling:

kijk naar inzet, samenwerking en het vermogen om verbanden te leggen

Week 3. Kleine groep. We Ruiken de Nieuwe Wereld

Denksleutel Zintuigen

Lesbeschrijving:

Inleiding

Vertel de klas dat ze vandaag een reis maken naar het verleden, naar de tijd van Columbus. Vraag: "Wat zou je ontdekken als je ergens komt waar je nog nooit bent geweest?" Introduceer het idee dat Columbus en anderen nieuwe producten naar Europa brachten. Laat een wereldkaart zien en wijs de reisroutes van Columbus aan.

Hoofdactiviteit

De kleine groep heeft het leerlingenblad doorgelopen en heeft de bekertjes klaargezet met elk een ander product dat terugkwam uit Amerika of andere delen van de wereld. Zorg dat elk bekertje een nummer heeft.

Verdeel de rest van de klas in 4 tot 6 teams.

Eén voor één komt van elk team een leerling naar voren, krijgt een blinddoek en ruikt aan het eerste bekertje. Daarna gaan ze terug naar hun team om te overleggen wat het zou kunnen zijn.

Iemand uit het team noteert het antwoord op een invulblad.

Herhaal dit voor alle producten. Elk teamlid komt meerdere keren aan de beurt.

Wanneer alle producten zijn geroken en geraden, onthult de kleine groep de juiste antwoorden.

Afsluiting

Bespreek de antwoorden klassikaal. Welk team had de meeste goede antwoorden?

Bespreek ook de reflectievragen: Wat hebben we geleerd? Waarom zijn ontdekkingen belangrijk?

Laat eventueel enkele leerlingen hun favoriete nieuw ontdekte product beschrijven.

Criteria voor Succes

- Minimaal 10 correct gekozen en historisch verantwoorde producten worden gepresenteerd.
- Bij elk geurmoment wordt een onderbouwde gok genoteerd.
- Na afloop wordt uitgelegd waarom deze producten bijzonder waren voor Europa.
- Actieve deelname aan het ruiken en raden wordt zichtbaar tijdens de activiteit.
- Reflecties tonen verbanden tussen zintuigen, ontdekkingen en culturele veranderingen

Doel van jullie opdracht:

Organiseer voor de klas de activiteit 'We Ruiken de Nieuwe Wereld'. Tijdens deze activiteit gaan jullie klasgenoten geblinddoekt ruiken aan producten die na de ontdekkingsreizen in Europa werden geïntroduceerd. Jullie zorgen voor een goede voorbereiding, voeren de activiteit uit en begeleiden alles in goede banen.

Jullie stappenplan voor de voorbereiding en uitvoering:

1. **Leer over de ontdekkingen van Columbus:**
 - Zoek samen uit welke levensmiddelen, planten en specerijen Columbus en andere ontdekkingsreizigers uit Amerika en andere werelddelen meenamen naar Europa.
 - Lees boeken of gebruik betrouwbare websites om een lijst te maken van deze producten.
 - Zoek uit waarom deze producten bijzonder of nieuw waren voor mensen in Europa.
2. **Kies en verzamel de producten:**
 - Kies minstens 10 eetbare producten die via ontdekkingsreizen in Europa terechtkwamen. Denk aan: tomaten, cacao, vanille, pinda's, mais, aardappelen, ananas, tabak (gebruik hier eventueel geurige bladeren of gedroogde kruiden als alternatief), pompoen, enzovoort.
 - Probeer deze producten te verzamelen of van thuis mee te nemen. Zorg dat de producten goed ruikbaar zijn. Let op: neem alleen dingen mee die veilig en hygiënisch zijn.
3. **Bereid het geurspel voor:**
 - Stop elk product in een apart, ondoorzichtig bekertje. Gebruik dekseltjes of aluminiumfolie om te voorkomen dat iemand erin kijkt. Maak eventueel een klein gaatje zodat de geur erdoorheen kan komen.
 - Nummer de bekertjes duidelijk (1 t/m 10 of meer).
 - Maak een antwoordenlijst voor jezelf, zodat je later kunt controleren wat elk bekertje bevat.
4. **Organiseer de klasindeling:**
 - Verdeel de klas samen met de leerkracht in teams van 4 tot 6 leerlingen.
 - Zorg voor 2 tot 4 blinddoeken, zodat steeds meerdere leerlingen tegelijk kunnen ruiken.
 - Maak kopieën van het antwoordblad waarop teams hun gok per bekertje kunnen invullen.
5. **Leid de activiteit in goede banen:**
 - Leg kort uit wat de bedoeling is van het spel.
 - Begeleid het ruiken: roep steeds de volgende ronde naar voren en help met blinddoeken.
 - Zorg dat het rustig en eerlijk verloopt.
 - Houd zelf de juiste antwoorden bij.
6. **Bespreek de resultaten en geef uitleg:**
 - Lees de juiste antwoorden voor en tel mee hoeveel elk team goed heeft.
 - Geef uitleg over elk product: waar het vandaan kwam, wat het was, en waarom het belangrijk was voor Europa.
 - Stel vragen zoals: "Wat zou er zijn gebeurd als deze producten nooit waren meegebracht?"
7. **Reflecteer met de klas:**
 - Bespreek kort wat de klas heeft geleerd over ontdekkingen en geuren.
 - Vraag of iemand verrast werd door een geur of ontdekking.
 - Bedenk samen: hoe veranderde het dagelijks leven in Europa door deze producten?

Denksleutel wat als...

Doelen:

- Leerlingen bedenken en presenteren creatieve en originele ontdekkingen in een fictieve ruimte-expeditie.
- Leerlingen leren samenwerken, brainstormen en verbeelden op een fantasierijke manier.
- Leerlingen ontwikkelen toekomstgerichte vaardigheden zoals creatief denken, samenwerken, communiceren en probleemoplossend vermogen.
- Leerlingen reflecteren op het proces van ontdekken en de waarde van fantasie bij het verkennen van het onbekende.

Vaardigheden:

- Creatief denken
- Samenwerken in een groep
- Mondeling presenteren
- Fantaseren en visualiseren
- Reflecteren op leerproces
- Probleemoplossend denken

Benodigdheden:

- Groot vel papier per groep
- Stiften/kleurpotloden
- Eventueel knutselmateriaal (papier, lijm, schaar, aluminiumfolie)
- Post-its voor brainstormfase

Reflectie:

- Wat vonden jullie de leukste ontdekking en waarom?
- Wat hebben jullie geleerd over samenwerken in een team?
- Zou jouw ontdekking ook in het echt kunnen bestaan? Waarom wel/niet?

Evaluatie:

- hoe verloopt de samenwerking, inbreng van ideeën, betrokkenheid?
- Inhoud en originaliteit van de gepresenteerde ontdekkingen

Criteria voor Succes

- De groep heeft samen minstens drie originele en fantasierijke ontdekkingen uitgewerkt.
- De ontdekkingen zijn creatief en verbeeldingsrijk: er zijn geen grenzen aan wat mogelijk is.
- De groep kan uitleggen wat hun ontdekkingen betekenen en waarom ze belangrijk of verrassend zijn.
- Er is sprake van samenwerking: iedereen in de groep heeft een bijdrage geleverd.

Beoordeling:

Creativiteit van ontdekkingen
Samenwerking binnen de groep
Presentatievaardigheden
Reflectie en uitleg bij de ontdekkingen

Denksleutel Wat als...

Lesbeschrijving:

Inleiding

Leg aan de klas uit dat ze vandaag op een fantasierijke ontdekkingsreis gaan: Wat als jullie een team zijn die op ruimtemissie gaat naar onbekende werelden? Laat enkele voorbeelden zien: "Wat als je een planeet ontdekt waar het muzieknoten regent?" of "Wat als stenen kunnen praten?"
Verdeel de klas in kleine groepjes van 3-4 leerlingen.

Hoofdactiviteit

Stap 1: Brainstormen. Elke groep schrijft op post-its zoveel mogelijk gekke ideeën over wat je in de ruimte zou kunnen ontdekken. Denk aan wezens, landschappen, regels van de planeet, klimaat, geluiden, enz.

Stap 2 Kies en combineer. Laat elk groepje drie favoriete ideeën kiezen en deze combineren tot een "ontdekkingsverslag".

Stap 3 Visualiseren. De groep tekent hun ontdekkingen op een groot vel papier en geeft elke ontdekking een naam.

Stap 4 Presenteren. Elk groepje stelt hun ruimteontdekkingen voor aan de klas en vertelt wat ze hebben gevonden, waarom het bijzonder is en wat het betekent.

Afsluiting

Wat waren de meest verrassende ontdekkingen?

Wat hebben jullie geleerd over 'ontdekken' vandaag?

Hoe hielp fantasie jullie om iets nieuws te bedenken?

Leerlingenblad - Fantastische Ruimtereis van Team X

🍌 Opdracht:

Stel je voor... Jij en je groepje zijn een team van ontdekkingsreizigers in de ruimte!

Jullie krijgen een geheime missie: verken onbekende planeten en doe de gekste, leukste en meest bijzondere ontdekkingen ooit. Alles mag – hoe gekker, hoe beter! Gebruik je fantasie.

🚀 Wat gaan jullie doen?

1. **Bedenk samen** wat jullie zouden kunnen ontdekken in de ruimte.
Denk aan: vreemde wezens, pratende rotsen, planeten met andere zwaartekracht, vliegende meren, planeten waar alles van chocola is, enz. Bedenk ZO VEEL mogelijk ideeën.
2. **Kies jullie drie leukste ontdekkingen** en geef ze elk een naam.
3. **Teken jullie ontdekkingen** op een groot vel papier. Je mag ook knutselen als je wilt!
4. **Bedenk bij elke ontdekking:**
 - Wat is het?
 - Wat maakt het bijzonder?
 - Waarom is het belangrijk of grappig of raar?
5. **Presenteer jullie ontdekkingen** aan de klas. Vertel wat jullie ontdekt hebben, en hoe jullie dat gedaan hebben.

🔧 Wat hebben jullie nodig?

- Post-its om ideeën op te schrijven
- Groot vel papier voor de tekening
- Stiften/kleurpotloden
- Jullie fantasie!

🎯 Jullie zijn klaar als:

- Jullie een hele lijst ideeën bedachten en er drie hebben uitgewerkt
- Alles op het papier staat: tekeningen + namen
- Iedereen in de groep heeft meegedacht
- Jullie klaar zijn om aan de klas te vertellen over jullie ontdekkingen

☀️ Extra uitdaging:

Kun je één ontdekking bedenken die een probleem op aarde zou kunnen oplossen? Bijvoorbeeld: een planeet met een machine die plastic opeet.

Veel plezier, ruimtereizigers – en ontdek vooral het onbekende! 🧑🏫 ✨

Week 4. Kleine groep. Diepzeegeheimen uit het onbekende

Denksleutel Dat is gek!?

Doelen:

- Leerlingen verkennen het thema 'ontdekkingen' door middel van verbeelding, samenwerking en creatieve expressie.
- Ze ontwikkelen hun vermogen tot divergent denken en maken kennis met de denksleutel "Dat is gek!?".
- Ze leren verbanden leggen tussen fantasie en werkelijkheid, en oefenen met het verwoorden van originele ideeën op een zelfgekozen creatieve manier.
- Leerlingen versterken hun communicatievaardigheden en creatieve schrijf-, teken- of maakvaardigheden in een samenwerkingsverband.

Vaardigheden:

- Creatief denken
- Samenwerken
- Probleemoplossend vermogen
- Expressie (schriftelijk, beeldend, muzikaal of fysiek)
- Verbeeldingskracht
- Kritisch denken
- Presenteren

Benodigdheden:

- A4-papier, schriften
- Kleurpotloden, stiften, verf
- Klei of boetseermateriaal
- Oude tijdschriften, scharen, lijm (voor collage)
- Tablets of laptops (optioneel, voor lied of rap)

Reflectie:

- Wat was het meest verrassende idee dat jullie hebben bedacht?
- Wat maakte jullie ontdekking "gek" of bijzonder?
- Hoe hebben jullie samengewerkt?

Evaluatie:

- Laat leerlingen aan het eind kort hun werk presenteren aan de klas of in kleine groepjes. Verzamel werkstukken of maak een fotoverslag van fysieke uitwerkingen.

Criteria voor Succes

- De leerlingen hebben in tweetallen een originele ontdekking in de diepzee bedacht.
- Ze werken hun idee creatief en in detail uit in één van de voorgestelde vormen.
- Ze kunnen uitleggen waarom hun ontdekking gek of bijzonder is.
- Ze tonen samenwerking en betrokkenheid tijdens het proces.
- Ze presenteren hun werk op een duidelijke en expressieve manier.

Beoordeling:

Beoordeel op basis van originaliteit, samenwerking, betrokkenheid en de gekozen vorm van expressie

Week 4. Kleine groep. Diepzeegeheimen uit het onbekende

Denksleutel Dat is gek!?

Lesbeschrijving:

Inleiding

Start de les met een kort gesprekje over ontdekkingsreizen – wat zijn dat, wie deden dat vroeger, en wat ontdekken mensen vandaag de dag nog?

Introduceer de denksleutel “Dat is gek!?” en leg uit dat het gaat om iets wat niet normaal is, wat je niet verwacht.

Lees samen de zin voor: “Op de bodem van de diepzee, verscholen en verstoep, vond ik...”

Vraag: “Wat zou daar kunnen liggen dat niemand verwacht? Wat zou echt gek zijn?” Laat leerlingen vrij associëren.

Hoofdactiviteit

Moedig kinderen aan om out of the box en in detail te bedenken:

Wat is het precies dat ze vonden?

Hoe ziet het eruit?

Wat doet het?

Waarom is het daar?

Waarom is het gek?

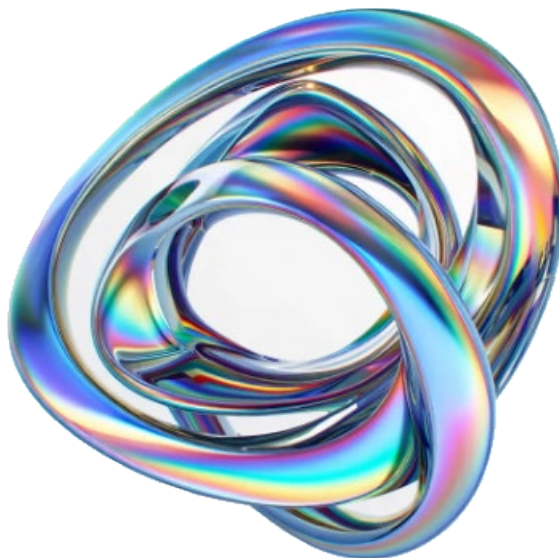
Elk tweetal kiest samen één vorm waarin ze hun gekke ontdekking willen uitwerken. Kies bijvoorbeeld gedicht, verhaal, strip, tekening, puzzel, prentenboek, kleiwerk, knutselwerk, rap, lied, dans.

Afsluiting

Laat de tweetallen kort presenteren wat ze hebben gemaakt of gevonden.

Reflecteer klassikaal: Wat waren verrassende ontdekkingen? Welke uitwerkingen vielen op?

Vraag tot slot: “Wat zegt dit over hoe ontdekkingen kunnen ontstaan?” Koppel terug naar de generalisaties van het thema.

Opdracht: Dat is gek!

Stap 1:

Stel je voor...

 Op de bodem van de diepzee, verscholen en verstopt, vond ik...

...iets wat niemand ooit eerder heeft gezien. Iets gek. Iets onverwachts. Iets wat jouw fantasie op hol doet slaan!

Stap 2: Samenwerken

Werk samen met een klasgenoot. Jullie gaan samen een gekke ontdekking bedenken die verstopt ligt op de bodem van de zee. Bedenk iets origineels - hoe gekker, hoe beter!

Stap 3: Kies een creatieve vorm

Kies samen hoe jullie jullie ontdekking willen uitwerken. Jullie mogen zelf kiezen uit deze vormen:

- tekening
- verhaal
- puzzel
- dans
- kleiwerk
- strip
- prentenboek
- rap
- lied
- knutselwerk
- gedicht

Stap 4: Uitwerken

Werk jullie idee uit op een creatieve en duidelijke manier. Denk goed na over:

- Wat hebben jullie gevonden?
- Hoe ziet het eruit?
- Wat maakt het zo bijzonder of gek?
- Waarom ligt het daar in de diepzee?

Stap 5: Laat het zien!

Als jullie klaar zijn, mogen jullie je ontdekking presenteren aan de klas of aan een andere groep. Laat zien hoe creatief jullie zijn geweest!

Onthoud: Er zijn geen foute ideeën - durf te fantaseren!

Gebruik je verbeelding, werk goed samen en laat zien wat jij denkt dat daar, heel diep onder water, verscholen ligt...

